

BUREAUONDERZOEK
NAAR DE ARCHEOLOGISCHE WAARDE
VAN HET PLANGEBIED
PLANTAGE
GEMEENTE BEVERWIJK

Colofon

SCENH-rapport cultuurhistorie 9

Opdrachtgever: Gemeente Beverwijk
Titel: Bureauonderzoek naar de archeologische waarde van het plangebied Plantage, gemeente Beverwijk
Status: Definitief
Datum: 2006
Projectnummer: 05P111
Seniorarcheoloog: drs. G.P. Alders
Auteurs: drs. S. Husken
Illustraties: Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, tenzij anders vermeld

Autorisatie: drs. G.P. Alders

Datum:

ISSN: 1871-398X

© Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland, Wormer, 2006

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgevers.

Het Steunpunt aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Veerdijk 32
1531 MS Wormer

Telefoon 075-647 45 13
Fax 075-640 04 84
Email info@cultureelerfgoednh.nl
Internet www.cultureelerfgoednh.nl

INHOUDSOPGAVE

1.	ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	5
2.	ONDERZOEKSKADER, DOEL EN OPSTELLER VAN HET ONDERZOEK	7
3.	HUIDIGE SITUATIE EN TOEKOMSTIG GEBRUIK BINNEN HET PLANGEBIED	9
4.	HISTORISCH GEBRUIK BINNEN HET PLANGEBIED	11
5.	DE BELANGRIJKSTE BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGBIED	13
6.	VERWACHTE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET PLANGEBIED	15
7.	ADVIES	17
	LITERAATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST	19
	AFBEELDINGEN	20
	Afbeelding 1	20
	Afbeelding 2	22
	Afbeelding 3	24

1. ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Ciscode: 15527
Datum: 2005
Opdrachtgever: Preferent Projectontwikkeling
Postbus 2008
2002 CA Haarlem
Contactpersoon: de heer F. Faro
tel. 023-5410410
fax 023-5275262
Uitvoerder onderzoek: Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland
Bevoegd gezag (BG): Gemeente Beverwijk
Locatie: gemeente: Beverwijk
plaats: Beverwijk
toponiem: Plantage
Kaartblad Topografische Kaart van Nederland: 19C
Centrumcoördinaten plangebied: 105.00/500.30
Autorisatie archeologisch advies: drs. G.P. Alders

2. ONDERZOEKSKADER, DOEL EN OPSTELLER VAN HET ONDERZOEK

Preferent Projectontwikkeling heeft aan de Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland opdracht verstrekt tot het uitvoeren van een archeologisch bureauonderzoek aangaande het bestemmingsplangebied Kuenenplein, met daarin specifiek het plangebied Plantage. Het plangebied ligt ten zuidwesten van de Plantage, verder begrensd door de Boeweg, Cornelis Matersweg en Florastraat.

Ter plaatse zal herstructurering plaatsvinden. Op een aantal locaties binnen het plangebied zal de bestaande bebouwing worden vervangen, te beginnen met de projecten Plataan en Esdoornstraat. Op deze twee locaties zullen eengezinswoningen en appartementen worden gebouwd. Elders in het plangebied zullen in een later stadium ook een verdiepte parkeergarage en waterberging worden gerealiseerd.

De gemeente Beverwijk treedt op als bevoegd gezag bij dit project.

Het doel van het bureauonderzoek is, om tijdens de geplande werkzaamheden in voldoende mate rekening te kunnen houden met de archeologische aspecten op deze locatie.

Als onderzoeksgebied is gekozen voor het gebied tussen de Warande/Wijk aan Duinenweg, Laan van Kanaan, Grote Houtweg en Duinwijklaan/Romerkerkweg. In dit gebied zijn in de loop der jaren een aantal archeologische onderzoeken en waarnemingen verricht, meestal door de Archeologische Werkgroep Beverwijk/Heemskerk.

Het onderzoek is uitgevoerd door drs. S. Husken, verbonden aan de Stichting Steunpunt Cultureel Erfgoed Noord-Holland.

3. HUIDIGE SITUATIE EN TOEKOMSTIG GEBRUIK BINNEN HET PLANGEBIED

Binnen het plangebied Kuenenplein-Plantage bevinden zich geen wettelijk beschermde archeologische monumenten. Het gebied is evenmin aangeduid op de Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland. Voor dit gebied is in de Beleidsnota Archeologie Gemeente Beverwijk (concept) een regulier archeologieregime voorgesteld. Het gebied kan archeologische waarden uit diverse perioden bevatten maar de ligging daarvan is nog onbekend (zie hoofdstuk 7).

Het plangebied behoort tot het stedelijk gebied van Beverwijk, de woonwijk is na de Tweede Wereldoorlog aangelegd. Op de locatie van het project Plataan heeft een schoolgebouw met schoolplein en grasveld gestaan dat reeds is gesloopt. Het gebouw is deels onderkelderd geweest. De nieuwbouw die hier zal plaatsvinden zal bestaan uit eengezinswoningen. Deze locatie is ca. 3240 m² in oppervlakte.

Door het Bureau De Vries en Van de Wiel is een verkennend bodemonderzoek (milieukundig) uitgevoerd. Daarbij is gebleken dat de bovengrond op het terrein licht verontreinigd is met lood, zink, minerale olie en PAK. Het grondwater is sterk verontreinigd met arseen. De bodem is geschikt om te bouwen maar bij eventuele afvoer van grond dient rekening gehouden met toepassingsbeperkingen en verhoogde verwerkingskosten. Direct naast het schoolgebouw is de bodem mogelijk verstoord door een ondergrondse olietank. Het is niet bekend hoe diep deze is gelegen en of de olietank nog aanwezig is of gesaneerd is.

Op de locatie Esdoornstraat staat de middelhoogbouw in de vorm van portiekflats nog. Na de sloop zullen hier zowel eengezinswoningen als appartementen verrijzen. De appartementen worden mogelijk voorzien van een (half verdiepte) kelderlaag maar er bestaat nog geen definitief ontwerp. De oppervlakte van deze locatie is ca. 4200 m².

Buiten deze twee reeds bekende ontwikkelingslocaties zullen in het plangebied Kuenenplein-Plantage in de toekomst ook op andere locaties sloop- en nieuwbouwprojecten plaatsvinden. De huidige bebouwing bestaat voornamelijk uit portieketage woningen die vrijwel allemaal zijn voorzien van een halfverdiepte bergingenlaag; het complex aan de Esdoornstraat beschikt niet over een dergelijke verdiepte berging. De reeds opgetreden verstoring van de bodem kan daardoor beperkt zijn gebleven.

Uit archeologisch booronderzoek in aangrenzende bestemmingsplangebieden, namelijk Tuinstad-Westertuinen en Plesmanweg, is gebleken dat de verstoring van de bodem door twintigste eeuwse nieuwbouw sterk varieert: op enkele plaatsen reikt de verstoring tot 1 meter onder maaiveld, terwijl op andere plaatsen nagenoeg geen verstoring heeft plaatsgevonden.¹

Het is onduidelijk in hoeverre de olietank en de kelder van de school op de locatie Plataan het bodemarchief hebben verstoord.

Het is onbekend hoe de bestaande bouw gefundeerd is. Het is mogelijk dat de woningen, die in dezelfde periode zijn gebouwd als de woningen op de locatie De Witstraat (waar eerder een archeologisch bureauonderzoek is uitgevoerd), op staal gefundeerd zijn. In dat geval zal bij de sloop van de aanwezige funderingen de verstoring van de bodem tot ca. 1 m. onder maaiveld reiken. De funderingswijze van de nieuw te bouwen huizen is nog niet duidelijk maar gebruikelijk is dat bij eengezinswoningen de verstoring niet dieper reikt dan ca 1 m. onder maaiveld. Voor de

¹ Diepeveen-Jansen e.a., 2004, p. 9

bouw van het appartementencomplex kan, indien een kelder of souterrain wordt aangelegd, de verstoringsdiepte de 1 m onder maaiveld ruim te boven gaan. Bij de sloop of aanleg van halfverdiepte etages moet worden uitgegaan van een minimale verstoringsdiepte van 1,5 m.

Er kan worden geconcludeerd dat vanwege realisering van het project grondroerende ingrepen zullen plaatsvinden, waarbij de nodige graafwerkzaamheden zullen leiden tot verstering van de bodem. De directe bodemverstering zal, indien het te bouwen appartementencomplex wordt voorzien van een kelder of indien de bestaande verdiepte bergingenlaag wordt gesloopt, vermoedelijk reiken tot zeker 1,5 m onder maaiveld. Mogelijk kan dit veel dieper ingrijpen in de bodem.

4. HISTORISCH GEBRUIK BINNEN HET PLANGEBIED

Beverwijk heeft zich ontwikkeld op een evenwijdig aan de kust gelegen strandwal, tussen Haarlem en Alkmaar. Vermoedelijk tijdens stormvloeden in de 12e eeuw breidde het IJ zich in westelijke richting tot de strandwal uit. Waar dit open water, hier het Wijkermeer genoemd, de doorgaande strandwal raakte op de plek waar een hoofdweg (Herenweg, Koningsweg) Beverwijk passeerde, ontstond ten behoeve van de overslag van goederen een kleine havenplaats. De middeleeuwse structuur daarvan valt nog steeds te herkennen. Op 19 juni 1276 gaf graaf Floris V toestemming tot het houden van een weekmarkt en op 11 november 1298 ontving deze plaats van graaf Jan I een stadskeur.

De bebouwing van Beverwijk concentreerde zich rond de Breestraat en de kerk.

Het plangebied ligt ten noorden van het centrum van Beverwijk, een gebied dat lange tijd voor agrarische doeleinden gebruikt is. In deze omgeving liggen standwallen en strandvlaktes dicht onder de oppervlakte. De strandwallen en de zogenaamde oude duinen die ontstonden door zandverstuivingen werden al in de prehistorie gebruikt voor bewoning en akkerbouw. Vanaf de 17^e eeuw kwam de tuinbouw in dit gebied op. Op de zandige grond van de binnenduinrand werden groenten, peulvruchten en fruit verbouwd en vanaf de 20^e eeuw ook aardbeien en bloemen. Gedurende de twintigste eeuw breidde de bebouwing van Beverwijk zich steeds meer uit naar het noorden, waarbij in het plangebied na de Tweede Wereldoorlog een woonwijk verrees.

De oudste tot op zekere hoogte betrouwbare kaart waarop het plangebied voorkomt, is die van Jacob van Deventer uit omstreeks 1560. Hierop is te zien dat er op enige afstand ten noorden van de stad een galgenveld is gelegen. Op de huidige plattegrond is deze plek te lokaliseren in het oostelijk deel van het onderzoeksgebied (buiten het plangebied), bij de kruising van de Grote Houtweg, Galgenweg, Oostertuinen en Raamveld. Op deze kaart zijn geen bouwwerken aanwezig binnen de grenzen van het plangebied. Op de kaart van Daniël van Breen (ca. 1649) wordt eveneens het galgenveld aangeduid, maar het plangebied zelf valt buiten het bereik van deze kaart.

Op het Kadastrale Minuutplan van 1817 is te zien dat het plangebied voorzien is van percelering, maar dat er geen bebouwing aanwezig is.² Datzelfde beeld komt naar voren uit de Historische Atlas (1849-1859) maar op de Chromo-topografische kaart van 1894-1923 is te zien dat langs de Boeweg (aan de noordzijde) enkele gebouwen zijn verschenen (zie afbeelding 2).

Het plangebied is dus in de periode van vóór 1560 tot na 1850 onbebouwd geweest. Ook daarna was er tot het midden van de 20^e eeuw nauwelijks bebouwing aanwezig.

---

² Diggelen, S.P. van, 1817, Kadastrale gemeente Beverwijk, sectie B

5. DE BEKENDE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET ONDERZOEKSGBIED

Het plangebied ligt aan de noordzijde van de historische kern van Beverwijk. Voor de begrenzing van de historische kern wordt in de Beleidsnota Archeologie Gemeente Beverwijk (concept) een correctie voorgesteld. Een klein deel van de historische kern (de gecorrigeerde versie) valt binnen het gekozen onderzoeksgebied maar buiten het plangebied. De historische kern (KEN316A) is een gebied van hoge archeologische waarde, aangeduid op de Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland (CHW-kaart) en de Archeologische Monumentenkaart (AMK). Het plangebied zelf is niet aangeduid op de CHW-kaart.

Archeologisch onderzoek heeft in het onderzoeksgebied nauwelijks plaatsgevonden, wel zijn een aantal waarnemingen gedaan bij werkzaamheden (zie afbeelding 3). De AWN-werkgroep Beverwijk-Heemskerk heeft in 1993 in de Wilgenhoflaan op 1,2 meter onder maaiveld een zwarte venige laag aangetroffen met daarin op één plaats eergetouwkrassen (ARCHIS 42902). Uit de laag zijn enige IJzertijdscherven en botmateriaal verzameld. Aan de Arendsweg werden in 1986 bij graafwerkzaamheden resten van houten palen aangetroffen en aardewerk uit de Romeinse Tijd (ARCHIS 18531).

Op de zuidelijke grens van het onderzoeksgebied wordt de vondst van een vroeg-Romeinse munt gemeld, maar de exacte vindplaats van de munt is niet bekend (ARCHIS 22577).

In de milieukundige boringen van het bureau De Vries en Van de Wiel is op de locatie Plataan in 2 boringen puin aangetroffen op een diepte van 50 - 100 cm onder maaiveld. De datering van dit materiaal is onbekend zodat niet kan worden vastgesteld of het hier recente verstoringen betreft of archeologische indicatoren.

In een van bovenstaande boringen is tevens op 1,0 -1,5 meter diepte en op 2,0 - 2,5 diepte een sterk humeuze laag aangetroffen. De bovenste donkere laag is mogelijk vergelijkbaar met de zwarte venige laag die in de Wilgenhoflaan is aangetroffen. De diepere laag duidt op een oudere periode.

6. VERWACHTE ARCHEOLOGISCHE WAARDEN IN HET PLANGEBIED

Duidelijk is dat de te verrichten werkzaamheden binnen het plangebied zullen leiden tot verstoring van de bodem voor zover het de daarin nog aanwezige archeologische waarden betreft. Het is niet zeker dat er behoudenswaardige archeologische sporen binnen het plangebied aanwezig zijn, evenmin is zeker in hoeverre de bodem bij de aanleg van de bestaande woningen is verstoord.

Het plangebied ligt in de landschappelijke zone van de oude duinen op strandwalgronden, die in de ondergrond resten van prehistorische en vroegmiddeleeuwse bewoning kan bevatten. Uit vondsten van nederzettingssporen en aanwijzingen voor landbouwactiviteiten blijkt dat binnen het onderzoeksgebied archeologische waarden mogelijk nog in de bodem aanwezig zijn. De sporen die in het gebied verwacht kunnen worden bestaan uit akkerlagen uit de IJzertijd tot de Nieuwe Tijd en voorwerpen uit diezelfde periode. Daarbij moet met name gedacht worden aan aardewerk maar er kunnen ook organische resten aanwezig zijn.

Op basis van de weinige waarnemingen die in het onderzoeksgebied zijn gedaan, kan geen betrouwbare uitspraak worden gedaan over de diepte waarop de mogelijk aanwezige archeologische waarden bevinden. Vermoedelijk bevinden de archeologische lagen die dateren van vóór de late middeleeuwen zich op een diepte van meer dan 1 meter onder maaiveld. Het is mogelijk dat deze waarden door de twintigste eeuwse nieuwbouw tot op vrij grote diepte verstoord zijn, zoals blijkt uit boringen in de aangrenzende bestemmingsplangebieden Tuinstad-Westertuinen en Plesmanweg. De bodemverstoring door vergelijkbare nieuwbouw in deze gebieden varieert van 10 tot 100 cm beneden maaiveld. De aanwezige venige en sterk humeuze lagen wijzen erop dat plaatselijk de kans bestaat op het aantreffen van archeologische waarden.

7. ADVIES

Duidelijk is dat de te verrichten werkzaamheden binnen het plangebied zullen leiden tot verstoring van de bodem voor zover het de daarin nog aanwezige archeologische waarden betreft. Het is niet zeker dat er behoudenswaardige archeologische sporen binnen het plangebied aanwezig zijn, evenmin is zeker in hoeverre de bodem bij de aanleg van de bestaande woningen is verstoord.

Hoewel het plangebied Plantage valt binnen de grenzen van het gemeentelijk grondgebied zonder hoge verwachtingswaarde is het in verband met de omvang van de grondroerende werkzaamheden en de diepte ervan noodzakelijk om rekening te houden met de aanwezigheid van archeologische waarden.³ Voor de aangrenzende bestemmingsplangebieden Plesmanweg en Tuinstad-Westertuinen, die wat betreft archeologische verwachtingswaarden overeenkomen met het bestemmingsplangebied Kuenenplein is dit uitgewerkt in de aanbeveling om bij plannen van groter dan 3000 m² omvang grondboringen te laten verrichten binnen een 10 metergrid, indien noodzakelijk te verdichten tot een 5 metergrid en megaboringen.⁴ Deze aanbeveling is eveneens gehanteerd in het noordelijk deel van het bestemmingsplangebied Kuenenplein, naar aanleiding van de planontwikkeling op de locatie De Witstraat.⁵

Door de bestaande bebouwing is het lastig om in het plangebied door middel van inventariserend booronderzoek een beeld te krijgen van de aard en de kwaliteit van de waarschijnlijk aanwezige archeologische resten. Toch is het noodzakelijk in het plangebied een dergelijk onderzoek uit te voeren, in eerste instantie met het oog op de ontwikkelingslocaties Plataan en Esdoornstraat, omdat bij de sloop van de woningen verstoringen zullen optreden die vermoedelijk reiken tot circa 1,5 m. onder maaiveld. Deze verstoring is het gevolg van de uitbraak van de funderingen en eventuele halfverdiepte benedenetages. De verstoring door de toekomstige bouw van eengezinswoningen zal waarschijnlijk niet dieper reiken. Er kan worden volstaan met boringen tot circa 2 m. onder maaiveld op de locaties waarvan nu reeds bekend is dat er alleen eengezinswoningen zullen worden gebouwd. Indien aan de Esdoornstraat een parkeerkelder wordt aangelegd zal tot grotere diepte geboord dienen te worden (afhankelijk van de definitieve plannen). In het resterende deel van het plangebied waar nog onduidelijkheid bestaat over de ontwikkelingen dient bij toekomstig booronderzoek rekening gehouden te worden met de omvang (>2500 m²) en diepte van de toekomstige verstoringen. Aangezien voor deze locaties de plannen nog niet definitief zijn, moet in eerste instantie worden uitgegaan van een maximale verstoring van ca. 4 meter onder maaiveld die zal optreden bij de aanleg van een parkeergarage.

Ter plaatse van het project Plataan zijn reeds milieukundige boringen uitgevoerd en een deel van het terrein is verstoord door de (voormalige) aanwezigheid van olietank en schoolgebouw met kelder. Toch is het noodzakelijk ook hier nog een enkele archeologische boring te verrichten om de exacte diepteligging, dikte en mogelijke datering van de humeuze lagen te bepalen en om vast te stellen in hoeverre het niet bebouwde deel van het terrein verstoord is.

³ Beleidnota Archeologie Gemeente Beverwijk (concept). Archeologiecriteriën voor overig grondgebied in de gemeente zonder hoge verwachtingswaarde: grondroerende werkzaamheden dieper dan 40 cm binnen een planomvang van meer dan 3000 m².

⁴ De archeologiecriteriën zijn inmiddels bijgesteld; voor het grondgebied binnen de gemeente Beverwijk zonder hoge verwachtingswaarde wordt een planomvang van meer dan 2500 m² gehanteerd.

⁵ S. Husken en G.P. Alders, *Archeologisch bureauonderzoek naar de archeologische waarde van de locatie De Witstraat te Beverwijk*, 2005

De mogelijkheid tot het uitvoeren van boringen op de nog bebouwde ontwikkelingslocaties moet worden gezocht in het zetten van boringen in tuinen of door het lichten van enkele stoeptegels. Doel van het onderzoek is om te bepalen in welke mate de bodem reeds is verstoord en om na te gaan of er archeologische indicatoren kunnen worden vastgesteld. Op basis van de resultaten van dit onderzoek kunnen eventuele vervolgstappen worden bepaald voor de reeds bekende ontwikkelingslocaties. De resultaten kunnen eveneens van invloed zijn op de onderzoeksstrategie in het gebied met betrekking tot toekomstige ontwikkelingen.

Gezien de huidige regelgeving dienen de kosten voor archeologisch onderzoek binnen de projectbegroting te worden gevonden. Ten behoeve van het inventariserend veldonderzoek dient een Programma van Eisen te worden opgesteld door een seniorarcheoloog (die bij voorkeur naderhand ook de resultaten van het onderzoek beoordeelt). Het Programma van Eisen dient te worden goedgekeurd door de gemeente Beverwijk als bevoegd gezag. Op basis van het Programma van Eisen kunnen enkele archeologische bureaus worden uitgenodigd om een offerte uit te brengen voor het onderzoek.

LITERATUUR- EN DOCUMENTATIELIJST

Digitale bronnen

- Archeologisch Informatiesysteem (ARCHIS)
- Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Holland: <http://chw.noord-holland.nl>;
- Kadastrale minuut uit 1817 van de gemeente Beverwijk, sectie B: www.dewoonomgeving.nl

Atlassen

- Atlas van Historische Topografische Kaarten Noord-Holland. Bladen van de Chromo-topografische Kaart van het Koninkrijk der Nederlanden schaal 1:25.000, 1894 - 1923, Landsmeer, 2003.
- Grote Historische Provincie Atlas Noord-Holland 1849-1859 (Wolters-Noordhoff), Groningen, 1992.
- Topografische Atlas Noord-Holland 1:25.000 (Wolters-Noordhoff), Emmen, 2004.

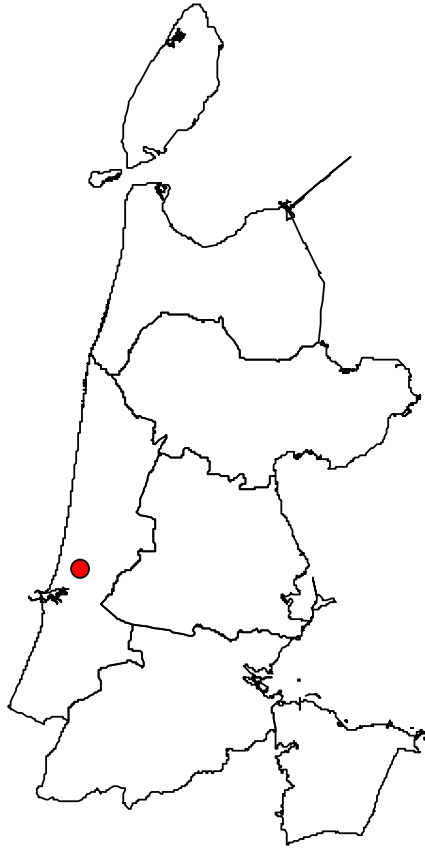
Literatuur

- Alders, G.P., J.G. Kruisheer, A. Schweitzer en J. van Venetien, *Het ontstaan van Beverwijk als stedelijke nederzetting*. Hilversum 1998.
- Beleidsnota Archeologie Gemeente Beverwijk (concept)
- Diepeveen-Jansen, M., M. Reneerkens en R. Schrijvers, *Beverwijk II, drie bestemmingsplannen*, Vestigiarapport 155
- Husken, S. en G.P. Alders, *Archeologisch bureauonderzoek naar de archeologische waarde van de locatie De Witstraat te Beverwijk*, 2005
- Van Venetien en Verwer, *De Stede Beverwyck, affghetekent door Daniel van Breen 1648-1649*. Beverwijk 1974.
- Woltering, P., *Archeologische Kroniek van Holland over 1991*, 1992
- Woltering, P., *Archeologische Kroniek van Holland over 1993*, 1994

AFBEELDINGEN

Afbeelding 1

Ligging van het plangebied in Noord-Holland.

Afbeelding 2

Het plangebied eind 19^e eeuw

(Bron: Atlas van Historische Topografische Kaarten Noord-Holland)

Afbeelding 3

Archeologische waarnemingen in het onderzoeksgebied

(Bron: Archis)

